

16.04

STIMATE DOMNULE SENATOR,

Referitor la întrebarea dumneavoastră, formulată în ședința Senatului din data de 16.04.2018, având ca obiect "Cum putem rezolva problema deficitului de forță de muncă", vă comunic următoarele:

Preocuparea majoră a Guvernului României și a Ministerului Muncii și Justiției Sociale este aceea de a asigura politicile publice și măsurile legislative necesare în vederea asigurării unui cadru stimulativ pentru ocuparea forței de muncă, respectiv acele măsuri care sunt în concordanță cu realitățile pieței muncii.

Astfel, potrivit prevederilor Programului de Guvernare 2017 - 2020 și în deplină concordanță cu obligațiile României ce decurg din statutul de stat membru al Uniunii Europene, Ministerul Muncii și Justiției Sociale are ca prioritate dezvoltarea și promovarea unor politici publice coerente și realiste, care să determine o piață a muncii performantă, dinamică și flexibilă, ceea ce va asigura accesul majorității cetățenilor la locuri de muncă de calitate, în funcție de competențele și abilitățile acestora.

În acest sens, MMJS promovează și implementează, prin intermediul Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă, respectiv al agențiilor teritoriale din subordine, măsuri de sprijin pentru integrarea pe piața muncii a șomerilor înregistrați în evidențele acestor instituții, măsuri destinate stimulării ocupării forței de muncă în vederea corelării cererii și ofertei pe piața muncii.

Potrivit ultimelor modificări și completări ale Legii nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, persoanele înregistrate ca șomeri la agențiile pentru ocuparea forței de muncă pot beneficia, după caz, de următoarele măsuri pentru creșterea șanselor de ocupare a persoanelor în căutarea unui loc de muncă:

- **primă de activare** în valoare de 500 lei, neimpozabilă, în situația în care nu beneficiază de indemnizație de șomaj și se angajează cu normă întreagă, pentru o perioadă mai mare de 3 luni, ulterior datei înregistrării la agențiile pentru ocuparea forței de muncă;
- **primă de încadrare**, care se acordă celor care se încadrează în muncă într-o localitate situată la o distanță mai mare de 15 km de localitatea în care își au domiciliul stabil sau reședința. Această subvenție se acordă lunar, pentru o perioadă de 12 luni. Cuantumul primei de încadrare se

DOMNULUI SENATOR ARCAȘ VIOREL

MINISTERUL MUNCII ȘI JUSTIȚIEI SOCIALE

- calculează la 0,5 lei/km., dar nu mai mult de 55 lei/zi, proporțional cu numărul de zile în care persoanele în cauză desfășoară efectiv activitatea la angajatorul la care se realizează încadrarea în muncă;
- **primă de instalare**, dacă se încadrează în muncă, cu normă întreagă, pentru o perioadă de cel puțin 12 luni, într-o localitate situată la o distanță mai mare de 50 km. față de localitatea în care își au domiciliul sau reședința și, ca urmare a acestui fapt, își schimbă domiciliul ori își stabilesc reședința în localitatea respectivă sau în localitățile învecinate acesteia, care se acordă în cuantum diferențiat, după cum urmează:

a) 12.500 lei pentru persoanele înregistrate ca șomeri la agențiile pentru ocuparea forței de muncă și care se încadrează în muncă, potrivit legii, într-o altă localitate și, ca urmare a acestui fapt, își schimbă domiciliul sau își stabilesc reședința;

b) 15.500 lei pentru persoanele prevăzute de lege care își schimbă domiciliul sau își stabilesc reședința, în situația în care sunt însoțite de membrii familiei în sensul *Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările ulterioare*, iar în cazul familiei monoparentale, în situația în care sunt însoțite de copilul sau copiii aflați în întreținere;

c) în cazul în care ambii soți îndeplinesc condițiile de acordare a primei de instalare, unul va primi 12.500 lei, iar celălalt va primi o primă de instalare în cuantum de 3.500 lei;

d) în situația în care persoanelor care îndeplinesc condițiile de acordare a primei de instalare li se asigură de către angajator sau autoritățile publice locale sau centrale, locuința de serviciu sau suportarea cheltuielilor aferente din fonduri ale angajatorului sau fonduri publice, acestea beneficiază, fiecare, doar de o primă de instalare în cuantum de: 3.500 lei pentru situațiile menționate la punctele a) și c) și de 6.500 lei pentru cea de la punctul b).

Pot beneficia de această primă și persoanele de cetățenie română care și-au exercitat dreptul la liberă circulație a lucrătorilor în spațiul UE/SEE pe o perioadă de cel puțin 36 de luni. Facem precizarea că această măsură a fost introdusă prin *Ordonanță de Urgență nr. 60/2016 pentru modificarea și completarea Legii nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă*.

Prima de instalare, în cuantumul prevăzute de lege, se acordă în două tranșe, astfel: o tranșă egală cu 50% din cuantumul stabilit, la data instalării și o tranșă egală cu 50% din cuantumul stabilit, după expirarea perioadei de 12 luni de la angajare.

Prima de încadrare și prima de instalare se acordă persoanelor care au domiciliul sau reședința ori își stabilesc noul domiciliu sau noua reședință în zonele prevăzute în Planul național de mobilitate, aprobat prin *Hotărârea Guvernului nr. 903/2016*.

- **primă de relocare**, neimpozabilă, acordată din bugetul asigurărilor pentru șomaj, egală cu 75% din suma destinată asigurării cheltuielilor pentru locuire în noul domiciliu sau noua reședință, dar

MINISTERUL MUNCII ȘI JUSTIȚIEI SOCIALE

nu mai mult de 900 de lei, dacă se încadrează în muncă într-o altă localitate situată la o distanță mai mare de 50 km față de localitatea în care își au domiciliul sau reședința și, ca urmare a acestui fapt, își schimbă domiciliul sau își stabilesc reședința în localitatea respectivă sau în localitățile învecinate acesteia. Prima de relocare se acordă persoanelor ale căror venituri nete lunare realizate de către acestea, în situația în care sunt persoane singure sau împreună cu familiile acestora, nu depășesc suma de 5.000 lei/lună. Persoanele singure și familiile sunt definite în sensul art. 2 din *Legea nr. 416/2001 privind venitul minim garantat, cu modificările și completările ulterioare*.

Totodată, legislația prevede o măsură destinată exclusiv absolvenților instituțiilor de învățământ și absolvenților școlilor speciale, în vârstă de minimum 16 ani, înregistrați în evidențele structurilor teritoriale ale Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă:

- **primă de inserție**, egală cu de 3 ori valoarea indicatorului social de referință în vigoare la data încadrării, acordată din bugetul asigurărilor pentru șomaj absolvenților care, în termen de 60 de zile de la absolvire, se înregistrează la agențiile pentru ocuparea forței de muncă și se angajează cu normă întreagă pentru o perioadă mai mare de 12 luni.

Prima de inserție se acordă în două tranșe, astfel: o tranșă egală cu 50% din cuantumul stabilit, la data angajării și o tranșă egală cu 50% din cuantumul stabilit, după expirarea perioadei de 12 luni de la angajare.

De asemenea, creșterea șanselor de ocupare a persoanelor în căutarea unui loc de muncă se realizează și prin alte măsuri oferite de agențiile teritoriale pentru ocuparea forței de muncă, după cum urmează: **informare și consiliere profesională, medierea muncii, formare profesională, evaluarea și certificarea competențelor profesionale dobândite pe alte căi decât cele formale, consultanță și asistență pentru începerea unei activități independente sau pentru inițierea unei afaceri, completarea veniturilor salariale ale angajaților.**

Printr-o modificare legislativă recentă s-a realizat completarea scopului serviciilor de informare și consiliere profesională, prin introducerea în actul normativ menționată unei prevederi legale care stabilește între obiective profilarea persoanei în căutarea unui loc de muncă, în vederea stabilirii nivelului de ocupabilitate, respectiv: „ușor ocupabil”, „mediu ocupabil”, „greu ocupabil”, „foarte greu ocupabil”, niveluri care indică gradul de dificultate în ceea ce privește inserția pe piața muncii.

Totodată, pentru persoanele cărora le-a fost stabilit nivelul de ocupabilitate „greu” și „foarte greu” ca urmare a profilării, modificarea legislativă a vizat și acordarea de servicii de îndrumare pe parcursul procesului de integrare socio-profesională la noul loc de muncă, pe o perioadă de maximum 3 luni, cu acordul angajatorului, realizate de furnizori de servicii din sectorul public sau privat, acreditați, în condițiile legii.

MINISTERUL MUNCII ȘI JUSTIȚIEI SOCIALE

Astfel, în cadrul serviciilor de informare și consiliere profesională, în funcție de nivelul de ocupabilitate, se stabilesc intervențiile ulterioare, personalizate în funcție de profilul persoanei și menite să sporească șansele ocupării unui loc de muncă.

În ceea ce privește medierea, încadrarea în muncă ca urmare a acordării acestui serviciu se bazează pe compatibilitatea sau echivalența între cerințele locurilor de muncă vacante, comunicate de angajatori și aflate în bazele de date ale agențiilor teritoriale pentru ocuparea forței de muncă, și pregătirea profesională, aptitudinile și opțiunile persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă.

Persoanele care nu se încadrează în muncă în urma medierii realizate de specialiștii din structura de personal a serviciului public de ocupare pot fi orientate către efectuarea unui curs de formare profesională, în regim de gratuitate. În cazul în care au experiență de muncă dobândită în context non-formal sau informal, persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă pot beneficia și de evaluarea și certificarea acestor competențe profesionale.

Având în vedere completarea veniturilor salariale ale angajaților, persoanelor cărora li s-a stabilit dreptul la indemnizația de șomaj și care se angajează cu normă întreagă și, ca urmare a angajării, le încetează plata indemnizației de șomaj, beneficiază, din momentul angajării până la sfârșitul perioadei pentru care erau îndreptățite să primească indemnizația de șomaj, de o sumă lunară, acordată din bugetul asigurărilor pentru șomaj, reprezentând 30% din cuantumul indemnizației de șomaj.

Totodată, *Legea nr. 76/2002, cu modificările și completările ulterioare*, prevede și măsuri de stimulare a angajatorilor pentru încadrarea în muncă a șomerilor înregistrați în evidențele agențiilor județene pentru ocuparea forței de muncă.

Astfel, angajatorii care încadrează în muncă, pe perioadă nedeterminată, șomeri în vârstă de peste 45 de ani, șomeri care sunt părinți unici susținători ai familiilor monoparentale, șomeri de lungă durată sau tineri NEETs primesc lunar, pe o perioadă de 12 luni, pentru fiecare persoană angajată din aceste categorii, o sumă în cuantum de 900 lei, cu obligația menținerii raporturilor de muncă sau de serviciu cel puțin 18 luni.

De aceeași sumă de bani beneficiază lunar, până la data îndeplinirii de către angajat a condițiilor de pensionare, și angajatorii care încadrează în muncă, șomeri care, în termen de 5 ani de la data angajării, îndeplinesc, conform legii, condițiile pentru a solicita pensia anticipată parțială sau de acordare a pensiei pentru limită de vârstă, dacă nu îndeplinesc condițiile de a solicita pensia anticipată parțială.

Nu în ultimul rând, de o subvenționare a locului de muncă în cuantum de 900 lei beneficiază lunar, timp de 12 sau 18 luni, și angajatorii care încadrează în muncă pe durată nedeterminată, absolvenți, respectiv absolvenți din rândul persoanelor cu handicap, având obligația de a menține raporturile de muncă sau de serviciu ale acestora cel puțin 18 luni.

MINISTERUL MUNCII ȘI JUSTIȚIEI SOCIALE

De asemenea, angajatorii care, după îndeplinirea obligației menționate, mențin raporturile de muncă sau de serviciu cu absolvenții primesc, timp de maximum doi ani, pentru fiecare an de continuare a raporturilor precizate, un ajutor financiar egal cu suma aferentă contribuției asiguratorii pentru muncă datorate de angajatori pentru aceste persoane și virate, conform legii.

Totodată, în conformitate cu dispozițiile art.93¹, lit. a) din legea invocată, se promovează participarea pe piața muncii a tinerilor cu risc de marginalizare socială, prevăzuți la art.5 punctul IV³, care se realizează de către ANOFM prin acompaniament social personalizat, în baza unui contract de solidaritate. Acesta constituie un ansamblu de servicii care se acordă în mod gratuit tinerilor cu risc de marginalizare socială, printre care și plasarea în muncă la un angajator a cărui ofertă de loc de muncă a fost selectată ca fiind corespunzătoare pregătirii profesionale și altor condiții cuprinse în dosarul întocmit la înregistrarea ca persoană în căutarea unui loc de muncă în evidența agenției pentru ocuparea forței de muncă.

Potrivit dispozițiilor art.93⁴,alin.(1) din actul normativ menționat, angajatorii care încadrează tineri cu risc de marginalizare socială și care beneficiază de acompaniament social personalizat în baza unui contract de solidaritate, denumiți angajatori de inserție, beneficiază lunar, conform prevederilor legale, pentru fiecare persoană din această categorie, din bugetul asigurărilor pentru șomaj, de o sumă egală cu salariul de bază stabilit la data angajării tinerilor, dar nu mai mult de două ori valoarea indicatorului social de referință al asigurărilor pentru șomaj și stimulării ocupării forței de muncă în vigoare la data încadrării în muncă, până la expirarea duratei contractului de solidaritate.

Conform art.93⁶ alin.(1) din legea menționată, dacă la data expirării perioadei pentru care a fost încheiat contractul de solidaritate, angajatorul de inserție menține raportul de muncă sau de serviciu cu tânărul, care a fost încadrat în condițiile art. 93⁴, atunci beneficiază lunar, conform prevederilor legale, pentru această persoană, din bugetul asigurărilor pentru șomaj, de o sumă în cuantum de 50% din indemnizația de șomaj cuvenită conform legii, pe care tânărul ar fi primit-o dacă raporturile de muncă/serviciu ar fi încetat la acea dată din motive neimputabile persoanei.

În același sens al facilitării integrării pe piața muncii, recent au fost modificate și completate două acte normative care îi vizează pe ucenici și pe absolvenții de studii superioare.

Astfel, *Legea nr. 279/2005 privind ucenia la locul de muncă republicată, cu modificările și completările ulterioare*, prevede posibilitatea pentru toți cei cu vârsta de minimum 16 ani de a obține o calificare în sistemul de formare profesională a adulților, care să le permită ocuparea unui loc de muncă și continuarea învățării, pe de o parte, iar pe de altă parte, le permite angajatorilor să își asigure forța de muncă calificată, de calitate, în funcție de cerințele proprii. Astfel, modificările actului normativ au vizat, potrivit Programului de Guvernare 2017 - 2020, și majorarea sumelor acordate angajatorului care încheie un contract de ucenie (1-3 ani), în condițiile legii, de la 300

MINISTERUL MUNCII ȘI JUSTIȚIEI SOCIALE

lei/lună la 1.125 lei/lună, pe perioada derulării acestuia, din bugetul asigurărilor pentru șomaj și fonduri europene structurale și de investiții - asistența financiară nerambursabilă acordată României, conform legii și cu respectarea condițiilor finanțatorului.

Totodată, în vederea stimulării încadrării în muncă a absolvenților de studii superioare, prin promovarea de stagii care să le permită absolvenților de studii universitare un prim contact cu piața muncii din România și sporirea competențelor profesionale în concordanță cu nevoile angajatorilor, inclusiv dobândirea de experiență în muncă, a fost revizuită *Legea nr. 335/2013 privind efectuarea stagiului pentru absolvenții de învățământ superior, cu modificările și completările ulterioare*, în sensul majorării sumelor acordate pe perioada derulării contractului de stagiu angajatorului care încheie un astfel de contract, în condițiile legii, de la 750 lei/lună la 1.350 lei/lună. Măsura poate fi finanțată din fonduri europene structurale și de investiții și din fondurile publice naționale aprobate în bugetul asigurărilor pentru șomaj.

Luând în considerare cele de mai sus, se confirmă preocuparea majoră a Guvernului României de a asigura politicile publice și măsurile legislative necesare în vederea consolidării și eficientizării unui cadru stimulativ pentru ocuparea forței de muncă, respectiv acele măsuri care sunt în concordanță cu realitățile pieței muncii, fapt ce contribuie la oferirea unei alternative profesionale demne de luat în considerare de către șomeri și persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă.

Cu privire la sectoarele economice în care se manifestă un deficit de resurse umane, menționăm că Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă elaborează anual o analiză privind domeniile deficitare de forță de muncă din România și a ocupațiilor/meseriilor pentru care angajatorii declară locuri de muncă vacante.

Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă elaborează, anual, o analiză privind domeniile deficitare de forță de muncă din România și a ocupațiilor/meseriilor pentru care angajatorii declară locuri de muncă vacante, cu precădere în mod repetat, date administrate de Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă. Această acțiune este în concordanță cu Planul de acțiune pentru implementarea Strategiei Naționale privind Imigrația pentru perioada 2015-2018, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 780/2015.

O dimensionare exactă a deficitului de forță de muncă din economie, pe domenii de activitate, este dificil de realizat, pe de o parte din cauza contextului pe care România l-a parcurs începând cu anul 2009, respectiv apariția efectelor crizei financiare și economice, care a determinat scăderea ritmului de creștere economică și restrângerea unor activități, prudenței manifestate în economie din perioada ultimilor ani, creșterea economică înregistrată în ultima perioadă de timp, însă inegal distribuită în profil teritorial. Anul 2016 și 2017 a reliefat un număr sporit de locuri de muncă declarate de angajatori, dar cu decalaje vizibile între județe, inclusiv municipiul București.

MINISTERUL MUNCII ȘI JUSTIȚIEI SOCIALE

Trebuie menționat că rata șomajului a avut o evoluție descrescătoare, marcată pe parcursul lunilor din an de activitățile sezoniere.

Dacă la începutul anului 2013 rata șomajului înregistrat era de 5,66%, la 28 februarie 2018 aceasta a înregistrat valoarea de 3,94%. Cu toate acestea, trebuie menționat că există un ecart mare între rata minimă a șomajului înregistrat (Judetul Ilfov - 0,63%) și cea maximă (Județul Vaslui - 9,44%), acesta fiind de 8,81 pp.

Numărul șomerilor înregistrați la agențiile pentru ocuparea forței de muncă era la 28 februarie 2018 de 344.399 persoane.

ANOFM poate stabili nevoia de forță de muncă în anumite domenii de activitate și pentru anumite meserii pe baza situației locurilor de muncă vacante declarate de angajatori în conformitate cu prevederile articolului 10, alin. (1), din Legea nr. 76/2002 privind asigurările pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare.

O dimensiune mai exactă a nevoii de forță de muncă din economie este dată de indicatorul "locuri de muncă vacante declarate în mod repetat de angajatori" din cauza faptului că aceste locuri de muncă nu pot fi ocupate, motivele fiind din cele mai diverse, fie că nu există forță de muncă corespunzătoare la nivel local, fie că aceste locuri de muncă nu sunt dorite de persoanele în căutarea unui loc de muncă (ex: condiții de muncă precare, salarii nesatisfăcătoare, distanță mare față de domiciliu etc.).

Principalele domenii de activitate, respectiv primele zece, în care s-a înregistrat un număr semnificativ de locuri de muncă vacante, în luna februarie 2018, au fost:

Nr. crt.	Denumire activitate economică (CAEN)	intrări locuri de muncă vacante
1	Fabricarea altor piese și accesorii pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule	2697
2	Lucrări de construcții a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale	2199
3	Activități de protecție și gardă	2198
4	Activități ale agențiilor de publicitate	1897
5	Fabricarea altor articole de îmbrăcăminte (exclusiv lenjeria de corp)	1504
6	Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun	1393
7	Restaurante	1129

MINISTERUL MUNCII
ȘI JUSTIȚIEI SOCIALE

8	Fabricarea de articole confecționate din textile (cu excepția îmbrăcăminte și lenjeriei de corp)	1121
9	Transporturi rutiere de mărfuri	843
10	Fabricarea de mobilă n.c.a.	719
12	Fabricarea pâinii, fabricarea prăjiturilor și a produselor proaspete de patiserie	710
13	Activități de contractare, pe baze temporare, a personalului	705

Domeniile de activitate pentru care se înregistrează cele mai multe locuri de muncă vacante declarate în mod repetat de către angajatori, în primele doua luni ale anului 2018 se prezintă în tabelul următor:

Nr. crt	Denumire activitate economică (CAEN)	Nr. LMV intrări D
1	Fabricarea altor piese și accesorii pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule	2234
2	Activități de protecție și gardă	1948
3	Activități ale agențiilor de publicitate	1078
4	Restaurante	780
5	Fabricarea altor articole de îmbrăcăminte (exclusiv lenjeria de corp)	755
6	Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun	632
7	Lucrări de construcții a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale	626
8	Fabricarea de echipamente electrice și electronice pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule	599
9	Fabricarea prin tricotare sau croșetare a altor articole de îmbracaminte	454
10	Activități de contractare, pe baze temporare, a personalului	448
11	Fabricarea pâinii, fabricarea prăjiturilor și a produselor	426

MINISTERUL MUNCII
ȘI JUSTIȚIEI SOCIALE

	proaspete de patiserie	
12	Activități de întreținere peisagistică	424
13	Fabricarea de mobilă n.c.a.	394
14	Comerț cu ridicata al calculatoarelor, echipamentelor periferice și software-lui	311
15	Transporturi rutiere de mărfuri	279
16	Fabricarea de articole de lenjerie de corp	269
17	Activități ale centrelor de intermediere telefonică (call center)	260
18	Comerț cu amănuntul prin intermediul caselor de comenzi sau prin internet	225
19	Fabricarea încălțăminte	219
20	Colectarea deșeurilor nepericuloase	210
21	Fabricarea de articole confecționate din textile (cu excepția îmbrăcăminte și lenjeriei de corp)	204
22	Alte activități de servicii suport pentru întreprinderi n.c.a.	187
23	Fabricarea produselor din carne (inclusiv din carne de pasăre)	162
24	Activități de telecomunicații prin rețele cu cablu	157
25	Fabricarea articolelor din fire metalice, fabricarea de lanțuri și arcuri	140

Topul meseriilor pentru care se înregistrează o capacitate redusă de a ocupa locurile de muncă vacante este prezentat în tabelul următor:

Nr. Crt.	OCUPAȚIA (COR)	Nr. LMV intrări D în primele două luni ale anului 2018
1	montator subansamble	2358
2	agent de securitate	1721
3	muncitor necalificat în industria confecțiilor	1035
4	manipulant mărfuri	984
5	lucrător comercial	975

MINISTERUL MUNCII
ȘI JUSTIȚIEI SOCIALE

6	muncitor necalificat la asamblarea, montarea pieselor	823
7	confectioner-asamblor articole din textile	719
8	mercantizor	506
9	muncitor necalificat la spargerea și tăierea materialelor de construcții	490
10	muncitor necalificat la demolarea cladirilor, căptușeli zidarie, plăci mozaic, faianță, gresie, parchet	407
11	ambalator manual	387
12	operator la mașini-unelte semiautomate și automate	341
13	muncitor necalificat la ambalarea produselor solide și semisolide	332
14	sofer autocamion/mașina de mare tonaj	297
15	șofer de autoturisme și camionete	294
16	vânzător	265
17	tapițer	263
18	operator introducere, validare și prelucrare date	261
19	sudor	248
20	paznic	220
21	operator confecționar industrial îmbrăcăminte din țesături, tricotaje, materiale sintetice	220
22	Lăcătuș mecanic	216
23	operator vânzări prin telefon	201
24	analist financiar	201
25	operator la prelucrarea cauciucului	168
26	Funcționar economic	167

Rezolvarea deficitelor de forță de muncă se poate realiza atât prin efortul instituțiilor statului cât și prin efortul mediului de afaceri/agenților economici.

Pe de o parte instituțiile statului sunt cele care aplică politicile de susținere a angajatorilor, iar pe de altă parte angajatorii trebuie să fie dispuși să accepte forța de muncă disponibilă primind susținere financiară în cazul angajării unor categorii vulnerabile pe piața forței de muncă.

Astfel, ANOFM aplică măsuri de stimulare a ocupării în conformitate cu prevederile Legii nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu

MINISTERUL MUNCII ȘI JUSTIȚIEI SOCIALE

modificările și completările ulterioare. ANOFM are o colaborare permanentă cu angajatorii prin intermediul informărilor cu ocazia organizării burselor locurilor de muncă, prin intermediul meselor rotunde și seminariilor organizate pentru prezentarea măsurilor de stimulare a ocupării forței de muncă prevăzute de legislație, sau prin intermediul mijloacelor de comunicare în masa și rețelele de socializare on - line.

Măsurile pentru stimularea ocupării forței de muncă vizează:

- A. creșterea șanselor de ocupare a persoanelor în căutarea unui loc de muncă;
- B. stimularea angajatorilor pentru încadrarea în muncă a șomerilor și crearea de noi locuri de muncă;
- C. promovarea participării pe piața muncii a tinerilor cu risc de marginalizare socială.

Creșterea șanselor de ocupare a persoanelor în căutarea unui loc de muncă se realizează de către Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, în principal, prin:

- **informarea și consilierea profesională** - prin care se oferă un ansamblu de servicii acordate în mod gratuit persoanelor în căutarea unui loc de muncă, care au ca scop furnizarea de informații privind piața muncii și evoluția ocupațiilor; profilarea și încadrarea în nivelul de ocupabilitate: ușor ocupabil, mediu ocupabil, greu ocupabil și foarte greu ocupabil; dezvoltarea abilității și încrederii în sine a persoanelor în căutarea unui loc de muncă, în vederea luării de către acestea a deciziei privind propria cariera; instruirea în metode și tehnici de căutare a unui loc de muncă și îndrumarea pe parcursul procesului de integrare socio-profesională la noul loc de muncă. Persoanele cărora le-a fost stabilit nivelul de ocupabilitate greu și foarte greu ca urmare a profilării pot beneficia de îndrumarea pe parcursul procesului de integrare socioprofesională la noul loc de muncă, pe o perioadă de maximum 3 luni, cu acordul angajatorului;

- **medierea muncii** prin care se realizează punerea în legătura a angajatorilor cu persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în vederea stabilirii de raporturi de muncă sau de serviciu. Serviciile de mediere se acordă gratuit pentru persoanele înscrise în baza de date a ANOFM. În cadrul acestei activități fiecărei persoane i se întocmește planul individual de mediere;

- **evaluarea și recunoașterea competențelor profesionale obținute în context nonformal și informal** se asigură pentru persoanele care nu dețin certificat de competențe profesionale, de calificare sau de absolvire pentru anumite competențe, ocupație ori calificare și nu au eventuale restricții medicale. Persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, beneficiază, în mod gratuit, din bugetul asigurărilor pentru șomaj, de servicii de evaluare și certificare a competențelor profesionale dobândite pe alte căi decât cele formale. Accesul la serviciile gratuite de evaluare și certificare a competențelor profesionale dobândite pe alte căi decât cele formale se face în urma activității de informare și consiliere profesională sau de mediere;

MINISTERUL MUNCII ȘI JUSTIȚIEI SOCIALE

- **formarea profesională** - prin care se asigură creșterea și diversificarea competențelor profesionale în scopul asigurării mobilității și integrării pe piața muncii, se oferă gratuit pentru persoanele înregistrate în baza de date a AJOFM. Accesul la programele de formare profesională se face în urma activității de informare și consiliere profesională sau de mediere. Formarea profesională a persoanelor în căutarea unui loc de muncă se realizează de agențiile pentru ocuparea forței de muncă prin centrele de formare profesională din subordinea acestora și prin centrele regionale pentru formarea profesională a adulților ale ANOFM, precum și prin furnizori de servicii de formare profesională, din sectorul public sau privat, autorizați în condițiile legii;

- **acordarea de prime de activare șomerilor** care nu beneficiază de indemnizație de șomaj, în situația în care se angajează cu normă întreagă, pe o perioadă mai mare de 3 luni, de la data înregistrării în baza de date a agenției, beneficiază de o primă de activare în valoare de 500 de lei. Prima de activare se poate cumula cu prima de încadrare;

- **stimularea mobilității forței de muncă - acordarea de prime de mobilitate** inclusiv șomerilor de lungă durată (prima de încadrare, prima de instalare și prima de relocare), astfel:

- **prima de încadrare** - pot beneficia persoanele înregistrate ca șomeri la agențiile pentru ocuparea forței de muncă și care se încadrează, potrivit legii, într-o localitate situată la o distanță mai mare de 15 km de localitatea în care își au domiciliul sau reședința. Quantumul se calculează la 0,5 lei/ km, dar nu mai mult de 55 lei/zi, proporțional cu numărul de zile în care își desfășoară efectiv activitatea la angajator. Prima de încadrare se acordă pe o perioadă de 12 luni;

- **prima de instalare** - pot beneficia persoanele înregistrate ca șomeri la agențiile pentru ocuparea forței de muncă care se încadrează în muncă, potrivit legii, într-o altă localitate situată la o distanță mai mare de 50 km față de localitatea în care își au domiciliul sau reședința și ca urmare a acestui fapt, își schimbă domiciliul sau își stabilesc reședința în localitatea respectivă sau în localitățile învecinate acesteia. Prima de instalare se acordă, astfel:

a. 12.500 lei pentru persoanele înregistrate ca șomeri la agențiile pentru ocuparea forței de muncă și care se încadrează în muncă, potrivit legii, într-o altă localitate și, ca urmare a acestui fapt, își schimbă domiciliul/ reședința ;

b. 15.500 lei pentru persoanele înregistrate ca șomeri la agențiile pentru ocuparea forței de muncă și care se încadrează în muncă, potrivit legii, într-o altă localitate și, ca urmare a acestui fapt, își schimbă domiciliul/ reședința, în situația în care sunt însoțite de membrii familiei în sensul Legii nr.287/2009 privind Codul civil, republicată, iar în cazul familiei monoparentale, în situația în care sunt însoțite de copilul sau copiii aflați în întreținere;

c. în cazul în care ambii soți îndeplinesc condițiile de acordare a primei de instalare, unul va primi suma de 12.500 lei, iar celălalt va primi o primă de instalare în cuantum de 3.500 lei.

MINISTERUL MUNCII ȘI JUSTIȚIEI SOCIALE

Primele de instalare, în cuantumurile enunțate mai sus, se acordă în două tranșe: 50% din suma stabilită, la data instalării și 50% după expirarea perioadei de 12 luni de la angajare.

Prin excepție, în situația în care angajatorul sau autoritățile publice locale sau centrale, asigură locuință de serviciu sau suportarea cheltuielilor aferente din fonduri ale angajatorului sau fonduri publice, prima de instalare se acordă în cuantum diferențiat, astfel:

- a. 3.500 lei pentru persoanele care își schimbă domiciliul sau reședința;
- b. 6.500 lei atât în cazul persoanelor care își schimbă domiciliul sau reședința și sunt însoțite de membrii familiei, cât și în cazul familiei monoparentale, în situația în care este însoțită de copilul sau copiii aflați în întreținere;
- c. 3.500 lei pentru fiecare soț care îndeplinește condițiile pentru acordarea primei de instalare.

Prima de instalare, stabilită prin excepțiile respective, se acordă într-o singură tranșă, la data instalării.

Beneficiază de primele de mobilitate persoanele care se încadrează în muncă, cu normă întreagă, pentru o perioadă de cel puțin 12 luni. Prima de încadrare și prima de instalare, denumite în continuare prime de mobilitate, nu se cumulează.

- **consultanța și asistența pentru începerea unei activități independente sau pentru inițierea unei afaceri** se acordă, la cerere, persoanelor în căutarea unui loc de muncă, sub formă de servicii juridice, de marketing, financiare, metode și tehnici eficiente de management și alte servicii de consultanță. Serviciile pot fi realizate de agențiile pentru ocuparea forței de muncă sau, după caz, de firme private, organizații profesionale, fundații și asociații specializate în aceste domenii, cu care agențiile încheie contracte în condițiile legii. Serviciile se acordă gratuit: persoanelor aflate în evidență ca persoane aflate în căutare de loc de muncă, o singură dată, pentru fiecare perioadă în care se află în căutarea unui loc de muncă; precum și persoanelor care au calitatea de asigurat în sistemul asigurărilor pentru șomaj, o singură dată, pentru fiecare perioadă în care au calitatea de asigurat.
- **completarea veniturilor salariale** - persoanele care primesc indemnizația de șomaj în perioada prevăzută de lege și care se angajează, cu normă întreagă și ca urmare a angajării beneficiază, din momentul angajării până la sfârșitul perioadei pentru care erau îndreptățite să primească indemnizație de șomaj, de o sumă lunară, acordată din bugetul asigurărilor pentru șomaj, în cuantum de 30% din indemnizația de șomaj stabilită și, după caz, recalculată conform legii.
- **acordarea primei de inserție** (din acest an - 2018) - absolvenții instituțiilor de învățământ și absolvenții școlilor speciale, în vârstă de minimum 16 ani, care, în termen de 60 de zile de la absolvire, se înregistrează la agențiile pentru ocuparea forței de muncă și se angajează cu normă întreagă pentru o perioadă mai mare de 12 luni, beneficiază, din bugetul asigurărilor pentru șomaj,

MINISTERUL MUNCII ȘI JUSTIȚIEI SOCIALE

de o primă de inserție egală cu de 3 ori valoarea indicatorului social de referință în vigoare la data încadrării.

Prima de inserție stabilită în cuantumul de mai sus se acordă în două tranșe, astfel: o tranșă egală cu 50% din cuantumul stabilit, la data angajării și o tranșă egală cu 50% din cuantumul stabilit, după expirarea perioadei de 12 luni de la angajare.

Stimularea angajatorilor pentru încadrarea în muncă a șomerilor:

- **subvenții acordate angajatorilor pentru încadrarea tinerilor absolvenți de învățământ.** Angajatorii care încadrează în muncă, pe durată nedeterminată, absolvenți ai unor instituții de învățământ, primesc lunar, pe o perioadă de 12 luni, pentru fiecare absolvent încadrat, o sumă în cuantum de 900 lei. De aceste facilități beneficiază și angajatorii care încadrează în muncă, pe perioadă nedeterminată absolvenți din rândul persoanelor cu handicap. Aceștia primesc lunar, pentru fiecare absolvent, suma de 900 lei pe o perioadă de 18 luni;
- **subvenții acordate angajatorilor care încadrează șomeri în vârstă de peste 45 de ani sau șomeri care sunt părinți unici susținători ai familiilor monoparentale, persoane cu handicap, persoane care mai au 5 ani până la pensie.** Angajatorii care încadrează în muncă, pe perioadă nedeterminată, șomeri în vârstă de peste 45 de ani, șomeri care sunt părinți unici susținători ai familiilor monoparentale, șomeri de lungă durată sau tineri NEET primesc lunar, pe o perioadă de 12 luni, pentru fiecare persoană angajată din aceste categorii, o sumă în cuantum de 900 lei, cu obligația menținerii raporturilor de muncă sau de serviciu cel puțin 18 luni. De aceste facilități beneficiază și angajatorii care încadrează în muncă, pe perioadă nedeterminată, persoane cu handicap, și le mențin raporturile de muncă sau de serviciu cel puțin 18 luni. Angajatorii care încadrează în muncă, potrivit legii, șomeri care în termen de 5 ani de la data angajării îndeplinesc, conform legii, condițiile pentru a solicita pensia anticipată parțială sau de acordare a pensiei pentru limită de vârstă, dacă nu îndeplinesc condițiile de a solicita pensia anticipată parțială, beneficiază lunar, pe perioada angajării, până la data îndeplinirii condițiilor respective, de o sumă în cuantum de 900 de lei.

Promovarea participării pe piața muncii a tinerilor cu risc de marginalizare socială se realizează prin:

- **acompaniament social pentru tineri cu risc de marginalizare social prin semnarea unui contract de solidaritate socială;**
- **activități de informare și promovare a intereselor tinerilor cu risc de marginalizare socială în rândul angajatorilor;**
- **subvenționarea locului de muncă - acordarea de subvenții angajatorilor de inserție pentru încadrarea tinerilor cu risc de marginalizare socială cu care s-au încheiat contracte de solidaritate.** Subvenția este egală cu salariul de bază stabilit la data angajării dar nu mai mult

MINISTERUL MUNCII ȘI JUSTIȚIEI SOCIALE

de 2 ori valoarea indicatorului social de referință în vigoare la data încadrării în muncă, până la expirarea contractului de solidaritate. Dacă tânărul este păstrat în activitate, angajatorul beneficiază lunar de o sumă în cuantum de 50% din indemnizația de șomaj care i s-ar fi cuvenit tânărului dacă ar fi fost disponibilizat. Durata contractului de solidaritate este de maxim 3 ani, dar nu mai puțin de 1 an.

ANOFM aplică și măsurile prevăzute de Legea nr. 279/2005, privind ucenicia la locul de muncă, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, angajatorul care încheie un contract de ucenicie, pe perioada derulării acestuia, poate solicita și beneficiază, la cerere, de o sumă în cuantum de 1.125 lei. Suma se acordă angajatorilor, lunar, proporțional cu timpul efectiv lucrat de ucenic, precum și pentru perioada concediului anual de odihnă al ucenicului. Contractul de ucenicie este un contract individual de muncă de tip particular, încheiat pe o perioadă determinată, în cadrul căruia o persoană (ucenic) urmează cursuri de formare profesională combinată cu muncă sub autoritatea unei persoane juridice/ fizice angajator.

ANOFM poate susține din bugetul asigurărilor pentru șomaj stagiile profesionale pentru absolvenții de învățământ superior, conform prevederilor Legii nr. 335/2013 prin acordarea unor subvenții angajatorilor, în baza unui contract de stagiu. Contractul de stagiu se încheie odată cu încheierea contractului individual de muncă. Durata contractului de stagiu este de 6 luni, cu excepția situațiilor în care prin legi speciale este prevăzută o altă perioadă de stagiu. Angajatorii care încheie un contract de stagiu, primesc lunar, la cerere, din bugetul asigurărilor pentru șomaj, pe perioada derulării contractului de stagiu pentru acel stagiar, o sumă în cuantum de 1.350 lei din bugetul asigurărilor pentru șomaj, în limita fondurilor alocate cu această destinație.

Suținerea angajatorilor se realizează și prin aplicarea, de către ANOFM, a prevederilor Legii nr. 72/2007 pentru stimularea încadrării elevilor și studenților pe perioada vacanțelor. Această susținere constă în acordarea de subvenții egale cu 50% din valoarea indicatorului social de referință, pentru o perioadă de maxim 60 de zile, pentru fiecare student sau elev încadrat.

Cu deosebită considerație,

LIA-OLGUȚA VASILESCU

MINISTRUL MUNCII ȘI JUSTIȚIEI SOCIALE

